

СТАНОВИЩЕ

от проф. Д-р арх. Йордан Василев Радев, преподавател
в катедра “Промислени и аграрни сгради” при Архитектурен
факултет на УАСГ, последна хабилитация професионално
направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия“, научна
специалност 02.17.05 „Архитектура на сгради,
конструкции, съоръжения и детайли”(СВИДЕТЕЛСТВО ЗА
НАУЧНО ЗВАНИЕ ПРОФЕСОР, ВАК, НОМЕР 23527, ДАТА
06. 03.2006г) ; живущ в гр. София 1164, бул. Христо
Смирненски № 64. тел.: дом. 02 866 82 01

за Дисертационни труд на арх. Виолета Здравкова Шатова за придобиване на образователната и научна степен “Доктор” в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност 02.17.05. „Архитектура на сгради, конструкции, съоръжения и детайли”, научна област „Технически науки“. Съгласно Наредба за развитието на академичния състав на НБУ, чл.14(4), трудът е обсъден и предложен за защита от Съвета на Департамент “Архитектура” на редовно заседание, състояло се на 10.07.2018 г.

В изпълнение на Заповед №3-РК-347/20.07.2018 г. на проф. д-р Пламен Бочков – Ректор на Нов български университет, съм назначен в състава на научното жури, на което се възлага да проведе процедура по защитата на дисертационния труд на докторантката арх. (Магистър) Виолета Здравкова Шатова на тема:

“ НОВАТА МУЗЕЙНА СГРАДА КАТО СРЕДСТВО ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА ГРАДСКАТА СРЕДА“

С научен ръководител: проф. д-р арх. Константин Бояджиев.

Уважаеми Господин Председател,
Уважаеми членове на научното жури,

Позволете ми в качеството си на член на научното жури да изложа пред вас своето Становище за предоставената ми работа на Докторанта по темата на дисертационния й труд,

както и за нейния художествено-творчески, изследователски и приложен опит на архитект, проектант и преподавател.

1. Технически и автобиографични данни:

Архитект Виолета Здравкова Шатова е родена на 06.09.1985 г. , националност – българска. Висше образование „Магистър по архитектура“ завършва през 2011 г. в МФ на НБУ с отличен успех. Владее отлично английски език.

Проектантска дейност започва още по време на следването си в престижни архитектурни ателиета на гр. София. Участва активно в колективи, разработващи градоустройствени проекти, предпроектни проучвания и инвестиционни проекти в областта на гражданското строителство - жилищните и обществените сгради. В момента е на индивидуална частна практика като свободно практикуващ архитект с пълна проектантска правоспособност и същевременно преподавател в НБУ: курсове ARCM086 „Тренинг към преддипломен проект 2 - Архитектура и урбанистично наследство“ и ARCM078 – „Съвременна архитектура и архитектурна критика“

Зачислена е като редовен докторант със стипендия и отчислена с право на защита в докторската програма на НБУ, съгласно действащата Нормативна уредба.

Подробните данни се съдържат в папка № 1 и с оглед необходимата краткост на Становището, споделям изнесените в Рецензиите от колегите.

2. Основна част

- **папка 1** съдържа коректно подредени:

а) молби, документи за зачисляване, работна програма, протоколи от изпити, Диплом за завършено висше образование, протоколи от заседания на Съвета на Департамент “Архитектура” в които е разглеждана работата на дисертанта, сертификати за завършени курсове и др., необходими документи, съобразно изискванията. Приложени са списък и ксерокопия от докладите и участията в научни програми на докторанта.

- **папка 2.** Автореферат в обем от 69 стр., подробна Анотация на дисертационния труд, опис на публикациите и научните съобщения на докторанта. Авторефератът и броят на публикациите отговарят на изискванията от Наредбата за обучение на докторанти и специализанти на НБУ.

Участието на докторантката с проекти в архитектурни конкурси, отличени като номинации и награди, считам за съществен принос в нейното израстване като изследовател, творец-архитект и специалист-преподавател.

- **папка 3** Дисертационен труд

Представеният материал е в обем от 283 машинописни страници, наситени с богат илюстративен материал от 67 цветни илюстрации, 59 фигури и множество цветни схеми,

голяма част от които отбелязани като „авторски“. Текстовият материал обхваща: Увод и 7 основни части (глави); Заключение; Библиографията съдържа 120 източника: 69 заглавия на хартиен носител (6 на български език и 63 на чужд език), 51 интернет източника (всички на чужд език) и Приложение от 38 стандартни машинописни страници с цветни фото-образци на известни съвременни музеи по света.

За нуждите на Становището материалът е разгледан в подреждане, по-различно от представеното в автореферата - както следва:

I. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Авторът се захваща с една съвременна и деликатна тема, която винаги е била актуална поради бивалентната страна на "архитектурата": художествено-творчески талант на архитекта да отрази специфичния израз на съвремението на обекта и значимостта на неговия труд за обществото, в същото време културната идентичност и занаят на отделния индивид в отдава преминали исторически периоди, събития определени като културно наследство.

Новата техника и материали са навсякъде, във всички области на живота – в работата и бита на хората, във философията, изкуството и архитектурата. Европа е центърът на т.н. Западно-Европейска цивилизация известна с огромното си влияние върху глобалния технологичен трансфер, търговия, култура и др.. Бележи се раждането на един нов модел на музейната сграда, бързо заемащ централно място в градската тъкан по света. От тук и значимостта на изследвания проблем, избран като актуална тема за дисертационен труд от докторанта.

Балканите, като част от "Европа", чието население има тесни контакти със средно и западно-европейските културни ценности, са неразривна част от този процес и тази идентичност творчески се интерпретира в живота и архитектурно-строителното творчество на различните народностни групи. Това поражда и много въпроси.

Изследваният материал показва, че проблематиката се намира в силна динамика, тъй като напоследък, в продължение на вече повече от 15 години, непрекъснато се появяват нови, значителни в своята визия и място в градската тъкан музейни сгради. Това показва, че такъв проблем съществува, и са нужни отговори на тези въпроси в теоретично и научно-приложно отношение.

II. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд

Авторът внимателно подбира темата си и времеви период на изследването “ НОВАТА МУЗЕЙНА СГРАДА КАТО СРЕДСТВО ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА ГРАДСКАТА СРЕДА“, като го определя като опит да се допълни картината за най-съществената част на архитектурата – нейното „специфично отражение на действителността" (арх. К. Танге).

Обхват на изследването обхваща периода от 2000 г. до днес като включва и важни примери от по-ранен етап и най-нови актуални примери. Целта е, чрез изследване и внимателен структурен и урбанистичен анализ, "да се определят насоки за предстояща практика чрез представяне на идеи, модели и предложения за планиране и насочване на развитието на съвременните музеи, както и да се съотнесат към българската музейна практика, да състави пакета от дейности, необходими за плановото задание и принципа на функциониране." (цитат от Дисерт.)

Макар че в Уводната част (№ - 1 Актуалност и значение на проблема.) се говори за това, че "... голяма част от съвременните български музеи не функционират достатъчно ефективно и ефикасно. Трудно привличат публика или не успяват да задържат вниманието ѝ за дълго, често не повече от еднократно. Така застояват във времето без да се вземат каквито и да било мерки за повишаване на тяхната посещаемост и реално заангажиране на гостите с тях." (цитат от Дисерт.) Авторът не засяга този проблем в Глава 1.. „Исторически и общ преглед на музеите.“ и Глава 2 „Обзор на специфични музеи с общовалидни решения“ с илюстрации на примери от Българските музеи.

Целта е точно формулирана – в три точки авторът: "Да покаже, че съвременните музеи по света следват нови програми и мисии", която (като систематизация)...вероятно ще предизвика коментари и надявам се, бъдещи изследвания, посветени на тази проблематика. "

III. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

В дисертацията са използвани: историко-хронологичният метод при подбора на информацията - за формиране на изводите и заключенията и индуктивният метод за обобщение на най-характерните елементи, връзки и взаимоотношения в направената Систематизация на пространства и форми. Сравнителният анализ обаче е слабо застъпен.

Считам поставената цел и задачи на дисертационния труд за успешно изпълнени.

IV. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой и характер на изданията, в които са публикувани.

Авторът се представя с 2 бр. номинации в национални конкурси, 2бр. публикации по темата в изданията на докладите в журналите на УАСГ-София от Националната научна конференция с международно участие и Сборник научни публикации на НБУ-София, в сайта на електронно списание „Език и публичност“ на НБУ, както и три научни съобщения.

V. Цитиране от други автори, отзиви в научния печат и др.

Докторантът получава признание с получената първа награда в национален архитектурен конкурс и две номинации в други конкурси, както и две от научните съобщения са на немски и френски език в немски и френски сайтове на Интернет, което се

признава за „импакт фактор“. Отзиви на докладите се съдържат в благодарствени писма към автора от организаторите на форумите.

VI. Мнения, препоръки и бележки.

• Изводите и направените заключения показват усвояване на научния анализ и на методологията за работа с подходяща Информация върху темата на Дисертацията:

- Събран е голям изследователски материал, свързан с музейното строителство;
- Събраният материал следва задачата на изследването, съответно анализиран и подреден, като преди всичко обхваща нови моменти в структурата и съдържанието на музея в Западния свят, Азия и Китай
- Препоръчвам изследването да бъде продължено с детайлиране на състоянието на музеите в споменатите градове в България, както и възможностите да се приложат направените изводи и препоръки в тяхното развитие.

• Като забележка бих отбелязал възприетата от автора антитеза (III.2.;3 и 4): „Съвременният български музей не трябва да е ограничен от пространство и работно време, а да достигне до нови партньорства (включително и с училищата чрез провеждане на учебни часове в музейна обстановка), които ще му донесат редица ползи“ не е подкрепена с анализ върху примерите на българските музеи, които изместват, намерилите гражданственост и употреба в редица архитектурни класификации, систематизации, и професионална литература положителни и характерни черти на тяхната културна идентичност. Загубва се привлекателността на „разликата“, формирала се във времето и под влияние на историческите традиции и артефакти. По този начин, добре защитената теза с подробни снимкови, таблични, графични материали и изводи, олеква в сравнителния анализ и очакваният резултат: „...идеи, модели и предложения за планиране, проектиране и насочване на развитието на съвременните музеи в страната.“

V II. В Заключение:

Изхождайки от предоставения ми материал и цялостната дейност на докторанта, препоръчвам на Специализираното Научно Жури да присъди на арх. Виолета Здравкова Шатова – редовен докторант към Департамента по Архитектура на НБУ образователната и научна степен “доктор” в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност 02.17.05. „Архитектура на сгради, конструкции, съоръжения и детайли”, научна област „Технически науки“

Благодаря за вниманието

София, октомври 2018 год..

ИЗГОТВИЛ:

(проф. Д-р арх. Йордан Радев)